

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

Nr. 9



AFA Europa Katalog 1959

1360 sider med over 15 000 Afbildninger.
Hefte Kr. 29.00. Hællærredsbind Kr. 32.50.

AFA Skandinavien Katalog 1959

med Tillæg skandinaviske Julemærker. 144 sider.
Kr. 5.80.

AFA Danmark Firebloklister 1959

Kr. 2.50.

AFA Danmark Marginalnummerkatalog 1959

Kr. 5.80.

Danmark 1875 Ovalklicheer 16 øre med Fejlfindingsskema. Kr. 5.80.

Fåes hos bog- og frimærkehandlere eller direkte fra Forlaget Aarhus Frimærkehandel.

Fra et righoldigt lager af klassiske og moderne mærker ekspederes bestillinger på mærker efter AFA Katalogerne.

AARHUS FRIMÆRKEHANDEL Bruunsgade 33 - Aarhus - Danmark



10 øre «Hvit V»

En ny *raritet* fra Norge.

Det er bare 25 stk.  * på markedet av
denne raritet, hvorav 10 stk. er solgt.

De øvrige 15 blokker selges kontant, eventuelt gis i bytte mot bedre
andre merker.

Interesserte bes henvende seg til

Erling Berg

Harbitz Alléen 15, Skøyen, Oslo.

Forsøk en GARANTERT pakke!

- A — *ENGLAND* og *KOLONIER*, inneholder kun eldre utgaver — Victoria og Edward VII, høye verdier og til dels virkelig sjeldne merker. Katalogverdi cirka 80 Gibbon's shillings.
- B — *ENGLAND* og *KOLONIER*, George V og VI, kun bedre merker, høye verdier og jubileumsutgaver. Katalogverdi cirka 60 Gibbon's shillings.
- C — *ENGLAND* og *KOLONIER*, George VI og Elizabeth II, inneholder utelukkende bedre merker. En meget usedvanlig mikstur! — Katalogverdi cirka 50 Gibbon's shillings.
- D — *ENGLAND* og *KOLONIER* — gammelt og nytt. En blanding av A. B og C, katalogverdi cirka 70 Gibbon's shillings.
- E — *SPESIALTILBUD!* Inneholder gamle såvel som ny utgaver fra hele verden uten *England* og *kolonier*. Tilfredshet garanteres. — Katalogverdi cirka 80 Gibbon's shillings.

Pris pr. pakke kr. 21,—. To pakker for kr. 40,—. Porto ekstra ved postoppkrav.

Magnus H. Monsen

Box 28 — Sandnes

Norsk Filatelistisk Tidsskrift



(UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND)

REDAKTØR (editor): BJØRN MELBYE — POSTBOKS 875 — OSLO

FORRETNINGSFØRER (manager): O.R.SAKFØRER LEIV A. BRECKE — TORVGT. 1 — OSLO

Tidsskriftet sendes alle samlere tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Abonnement } Innenlands kr. 12,00 pr. år
(subscription) } Uten » » 15,00 » »

Annonseprisene er: $\frac{1}{1}$ side (page) kr. 150,00 pr. gang (§ 21,50) — (sv. kr. 109,00) — (d. kr. 150,00) — (£ 7,10,—).
The Advertising $\frac{1}{2}$ » » » 80,00 » » (« 11,50) — (« » 58,00) — (« » 80,00) — (« » 4,00,—).
Rates are $\frac{1}{4}$ » » » 50,00 » » (« 7,25) — (« » 36,00) — (« » 50,00) — (« » 2,10,—).
 $\frac{3}{8}$ » » » 30,00 » » (« 4,30) — (« » 21,75) — (« » 30,00) — (« » 1,10,—).
 $\frac{1}{16}$ » » » 20,00 » » (« 2,95) — (« » 14,30) — (« » 20,00) — (« » 1,00,—).

Samlerannonser: (for medlemmer av forbundsklubber og faste abonnenter) kr. 1,00 pr. linje, minimum kr. 5,00 (omfatter ikke annonser angående salg av merker, samlinger og rekvisita). Bare forskuddsbetalte samlerannonser blir tatt inn.

Tidsskriftet utkommer 11 ganger i året, den 15. i hver måned. Dobbeltnr. juli/august sendes ut 15. august.

Annonser må være forretningsførerens i hende senest den 1. i den måned bladet sendes ut.

Forbundets postgironummer er: 69268 — Bankgironummer er: F 8299 B/179

NR. 9	SEPTEMBER 1958	17 ÅRG.
-------	----------------	---------

INNHOOLD

Finlands Filatelistförbund hedrer norske
filatelister 133

Korte trekk fra Finnlands historie frem til
1917 sett med filatelistiske øyne 134
Fra alle fire verdenshjørner 144

Finlands Filatelistförbund hedrer norske filatelister

Finlands Filatelistförbund har besluttet å tildele sin høyeste utmerkelse, den vakre «PRO PHILATELIA»-medalje til norsk filatelist grand old mann: *Abraham Od fjell*, til Norsk Filatelistforbunds president, *Arnstein Berntsen*, og til forbundets tidligere president, *Frank Walter Johannesen*.

Finlands Filatelistförbunds president, *Veikko Hietalahti*, som i slutten av juli måned var i Oslo som leder av det finske skytterlaget i Hovedstadsskytingen, overrakte medaljen personlig til vårt forbunds president med hjertelige hilsener og varme lykkønskninger fra det finske forbund.

L. A. B.



Korte trekk fra Finnlands historie frem til 1917 sett med filatelistiske øyne

Av EIVIND EVENSEN, Bergen

Det er mange som har spurt meg hvorfor jeg samler på *finske* frimerker. Til det har jeg alltid svart: hvorfor ikke? Saken er at Finland og det finske folk alltid har interessert meg. Det kommer kanskje av det voldsomme inntrykk som Finnlands heroiske kamp under vinterkrigen gjorde på meg i min tidligste ungdom. Vi regnet jo den gangen at krig og elendighet ikke vedkom oss her oppe i Norden. — Det kommer kanskje av landets beliggenhet med den mektige naboen i øst. Dessuten, Finland er en del av Norden, men det er på mange måter forskjellige fra oss andre, vi kan tenke på folkerase og språk, men det finske folket er like fullt våre brødre.

Finnlands historie kan en dele i tre. Det svenske Finland eller Österland som det den gang het, Storfyrstendømmet Finland i personalunion med Russland fra 1809 til 1917 og så den frie, selvstendige republikken Finland som nå siste desember feiret sitt 40-års jubileum. Rent filatelistisk kan en også dele Finland i tre. Det er det prefilatelistiske Finland, frimerkeperioden under Storfyrstendømmet fra 1856 til 1917, og så de rent finske frimerkene under republikken.

Det prefilatelistiske Finland kan en dele i 4. Det er 1: Privat brukt og sendt post. 2: Kirkepost eller som det heter «Klokkepost». 3: «Kronoposten» som tilsvarende offentlig sak- eller tjenestepost, og 4: «Allmänna posten».

De to første gruppene skal vi hoppe raskt over, men vi skal ta en liten titt på en spesiell sak under «Kronoposten» for å gi et lite eksempel på hvordan en flink filatelist arbeider. Det var Johan III som i 1580 gjorde opptakten til å få i stand en regelmessig embeds- eller tjenestepost. Blandt de prefilatelistiske brevene forekom det mange som var forsynt med slangelinje rundt en rett strek og flere tretall eller kryss. Hva disse tegnene betød, visste en ikke. Det forekom brev som var påført teksten: «Befordras genom dag och natt från man till man», og en trodde lenge at *det* var meningen med bølgerlinjen og tallene. Den finske filate-

listen Kustaa Lakanen har nå for et par år siden løst gåten. Det er de tre svenske kronene som gjennom tidens løp er blitt forenklet slik at en til slutt ikke visste hva opprinnelsen var. På herr Lakanens hjemsted i Österbotten er det noen stenstøtter ved kommunegrensene. På disse støttene er det noen figurer som minner meget om Meanderornamentene. Ingen visste lenger hvorfor disse stenene sto der, men herr Lakanen har funnet ut at de ble satt opp etter en forordning av 1683 om at «byenes» grenser skulle bestemmes og den utenforliggende jord skulle tilfalle staten, det vil si kronen. Merket på stenene er følgende kronens merke, og Meanderornamentene «kronopost».

Det finske postvesenet regner sin historie tilbake til 1638, altså 9 år før oss. Den første alminnelige postbefordringen i Sverige ble opprettet i 1636. Det var ruten Stockholm—Sydgrensen. Nettet ble raskt utbygd, og i 1638 ble den første ruten i det daværende Österland og de baltiske land tatt i bruk. Det var Stockholm — Grislehamn — Eckerö — Åbo — Karis — Helsingfors — Viborg — Nyenskans (en festning ved nåværende Leningrad) — Narva — Reval og videre sydover. Det ble senere opprettet flere post-ruter gjennom det nåværende Finland, men det var først etter krigen 1808—09, da storfyrstendømmet Finland kom i personalunion med Russland, at den egentlige spesielle finske prefilateliens begyinner. Ved fredsslutningen i 1809 ble *ikke* Finland en del av Russland, men som nevnt et eget storfyrstendømme. Riktignok var det den russiske tsaren som var storfyrste og han var eneveldig, så avhengighet av Russland var det i aller høyeste grad som vi senere skal se, men innen Finland måtte det opprettes egne spesielt finske statlige organer. Av disse organene er det da opprettelsen av det finske postvesenet som interesserer oss her, og de første forordningene for dette ble utferdiget i 1812, av den nyutnevnte postdirektøren Gustav Ladau. I dette hans «Project-Instruction för postförvaltare i Finland» heter det i § 3 at all brevpost skal avmerkes med et hånd-

stempel, og i alt 33 poststeder i de områder som var avstått til Russland fikk da slike håndstempler. Disse stemplene kan vel nærmest kalles rekkestempler på grunn av at bokstavene er plasert i en rekke. Bokstavene var i cyrillisk, dvs. russisk stil, bortsett fra Åbo og Wiborg som hadde hva jeg nærmest vil kalle skriftstil. Senere, nærmere bestemt 31. januar 1847, ble det tatt i bruk poststempler med datoangivelse, det er de såkalte «lådstämpele». Disse stemplene var rektangulære, med poststedets navn øverst og datoangivelse nederst. Det var to typer, først en lav og senere fra 1851/52 en høy.

Mere er det ikke for mitt vedkommende å si om den finske prefilatelen, og vi kommer til året 1845. Etter at frimerkene var tatt i bruk i England i 1840, spredte denne idéen seg over mesteparten av Europa, og også til Finnland, men her lagde de i første omgang ikke ordinære frimerker, men såkalte «stämplade kuverter». Det er verd å legge merke til at Finnland på dette område var de første utenom England. Det var ordinære konvolutter som ble påsatt et verdistempel, jeg har sett et sted at de slo på stemplet eller stansen med en hammer, altså i høyeste grad ved håndkraft. Teksten er «Porto stempel» øverst i en oval som står på kant, og under er det finske våpen, løven med storfyrstekrone, og et posthorn på hver side. Ovalen står på hva en nesten kan kalle en sokkel med verdiangivelse. Det var to verdier, 10 og 20 kopek, henholdsvis svart og rød. Samtidig med utgivelsen av disse konvoluttene ble det opprettet ens portotakst for hele landet, nemlig 10 kopek pr. brevlod. 1 lod er lik 13,29 gram. Disse stemplede konvoluttene gjalt imidlertid bare innen storfyrstendømmet, og var i bruk bare i 5 år til utgangen av 1849. Opplaget var heller ikke stort, for 10 kop. 67 500 og 20 kop. bare 12 500, og derfor hører disse tingene, og da spesielt 20 kop., til Finnlands mest sjeldne ting. I dag er kjent bare 10 stk. 20 kopek i hel konvolutt.

Portotaksten var som nevnt fra 1845 10 kop. pr. brevlod for hele Finnland. Akkurat slik som i dag ble det også den gang klaget over at portoen var for høy, særlig da for kortere distanser, og dette førte med seg at folk ikke sendte brevene på ordinær måte, men sendte dem med reisende, og postverket tapte mange

penger. Det ble da 1. januar 1850 innført nye portotakster, og prisen ble nå 5 kop. pr. lod for distanser inntil 125 verst, ca. 130 km, og 10 kopek for lengre avstander. Myndighetene anså imidlertid fortsatt 10 kop. for å være den normale portoavgiften, og derfor nevnes i offisielle skriv 10 kop. alltid foran 5. Samtidig med portoendringene kom en ny stemplet kovolutt. Også dette stemplet er ovalt, men denne gangen i liggende stilling. Også denne gangen er det det finske våpen, og det fyller nesten hele høyden i ovalen, og posthornene er nå under og opp på siden, og som en fortsettelse av posthornutene langs ovallinjen, verdiangivelse i svensk på venstre og russisk tekst på høyre side. Det er det en kaller ovalstemplet en her treffer for første gang. Stemplet ble denne gangen slått på konvoluttens klaff og kom således under bruk på baksiden.



Finnland nr. 1.

Med disse konvoluttene er vi kommet frem til Finnlands frimerkehistorie. Det var den 23. november 1855 at postdirektør Alexander Wullfert i et memorandum til senatet foreslo at det i hvert fall forsøksvis skulle innføres frimerker i Finnland. Etter flere behandlinger både i senatet, hos generalguvernøren og i det russiske postdepartement, både om innførelsen og om de eventuelle frimerkers utseende, ble det den 12. februar 1856 ved behandlingen i økonomidepartementet bestemt at det som en prøveordning skulle innføres frimerker, og verdiene skulle være 10 og 5 kop. Og utseendet det samme som for de stemplede konvoluttene fra 1850. Fargene skulle også være de samme, altså henholdsvis rød og blå. I et brev til postdirektøren samme dag heter det blant annet: «..... at dels till försvårande, dels till upptäckande af möjlig förfalskning af stempeln å berörda frimärken, det samma komma att förses med ett hemligt tecken, bestående däri, att uti öppningen af hvardera utaf de under vapnet anbragte posthornen fin-

nes ingraverad en liten punkt, som efter «afdraget förblifer ofargat.» Dette er perlene på ovalmerkene. Frimerkene skulle også anvendes til utenlandspost, men ikke til rekommandert post. Ovalmerkene ble laget med to originalstanser, en for 5 kop. og en for 10. Det var de samme som var brukt til konvoluttene, etter at de ovennevnte forandringer var foretatt. Arbeidet ble utført i en seglpresse slik at en stemplet ett merke om gangen. Det er en del uenighet om hvordan det ble gjort, men den måten som nå står sterkest er at en delte opp de offisielle papirarkene i 7 deler og på disse småarkene ble det stemplet 20 ovalmerker i to rader. Først trykte de en rad med 10 merker, og så snudde de arket rundt og trykte 10 til på den andre langsiden. Merkene kom derved i tête-bêche-stilling, og alle vertikale par ble tête-bêche-par. Økonomidepartementet hadde bestemt at merkene skulle leveres til postdireksjonen fra Karta-Sigillatakantoret (det endret senere navn til Finlands Stämpelkontor, og det sier jo hva kontorets oppgave var) i esker med 100 frimerker i hver. Det var Karta-Sigillatakantoret som hadde ansvaret for trykkingen av merkene, og det hadde en arbeidsstyrke på 3 mann, så det sier jo litt om omfanget av frimerkene. I den første tiden klippte de disse småarkene med 20 merker pent opp og la merkene i eskene, og merker fra den første tiden er derfor alltid jevnklippte og med gode marginaler. Etter hvert økte imidlertid omsetningen, og allerede sommeren 1856 sluttet de med dette og leverte merkene i ark. Merkene ble tatt i bruk den 3. mars 1856, altså for 102 år siden.

Som en forstår av trykningsmåten forekommer ikke platefeil på ovalmerkene, da samtlige i hver verdi er trykt med samme stanse, men det er tross alt en del egenheter. Foruten perlene er det på 5 kop.-merket en liten rombe over våpnet. Den er på de tidligste merkene lukket, men har senere hen, antagelig på grunn av slitasje på stansen, åpnet seg. På samme måte er det en liten prikk på 10 kop.-merket omtrent på samme sted. Om disse «feil» er gjort med hensikt som en ekstra sikkerhet mot forfalskning vet en ikke, men en antar det. I april 1858 forandret de høyre perle på 5 kop.-merket og gjorde den større. Grunnen til denne forandringen vet en ikke sikkert, men en

antar at det kommer av at den blå fargen hadde lett for å flyte utover slik at perlene ikke kom ordentlig frem. Av ovalstempler får en da tre typer for 5 kopek, nemlig uten perle på de stemplede konvoluttene fra 1850 til 1856, liten perle på de første ovalmerkene og også de stemplede konvoluttene etter 1856, og så stor perle.

Om papiret til ovalmerkene vil jeg innskrenke meg til å si at det finnes mange forskjellige slag, både maskinlaget og håndlaget. Saken var at Karta-Sigillatakantoret hadde ansvaret for det offisielle papiret, og de kjøpte der det passet når de trengte nytt. Det samme er tilfelle med fargene. Det er mange fargenyanser, de var ikke så nøye med at fargen var helt lik hver gang.



Om anvendelsen av ovalmerkene er å si at det naturlig nok ble brukt mest av 10 kop. Ja, det var enkelte postkontorer som overhodet ikke hadde 5 kop. merker, da de ikke hadde forbindelse med poststeder nærmere enn 125 verst. Dessuten er den ting at, var portoen 10 kop. så benyttet de et 10 kopekmerke, men det eksisterer dog en del brev bevart med 2 stk. 5 kop. En meget stor sjeldenhet er brev med ett 5 og ett 10 kopekmerke. Saken er at fremdeles gjalt bestemmelsene om avstand, og de hadde således ingen takst for 15 kopek, men det er kjent et par eksemplarer av såkalt «registrert post». Det er ikke det samme som rekommandert, brevene ble spesielt oppført på en brevliste.

For å se på makuleringen av ovalmerkene, så ble det bestemt samtidig med utgivelsen at hvert merke skulle stemples med de «låd» stemplene som var i bruk, og slik at datoen kom frem på

merket. Disse stemplene var jo svake i konstruksjonen og de var etter hvert blitt meget slitte især for de større poststedenes vedkommende. I 1856 tok en for første gang i bruk ringstempler, det var enrings med en diameter på 28 mm. Stempelfargen var alltid svart, andre farger stammer fra utenlandske stempler. Det forekom imidlertid at poststedene slapp opp for stempelsverte, og da en ikke var så nøye på *det*, brukte de da sot eller lignende stoffer som kunne vaskes av. Sommeren 1857 ble det derfor bestemt at alle merkene skulle annulleres med blekk. Det forekom dog tilfelle hvor de fortsatte å bruke stemplene på merkene, men regelen var at merket skulle krysses av med blekk og konvolutten stemples. Enkelte ganger kom stemplet nærmest ved en tilfeldighet bort på merket, det er altså det som er ført opp i katalogene under gruppe to, blekk og stempel. Bare stempel på 5 kop. stor perle, var altså mot bestemmelsene, og derfor nokså sjeldent. Det var noen postekspeditører som hadde en del fantasi, og i stedet for et kryss eller strek, tegnet de figurer. Det kan være dobbeltkryss, stjerner, rutenett osv., men det er to stykker som skiller seg ut, og det er Langolain i Helsingfors med en «L» og herr Norring, først i Wiborg og senere i Lovisa. Han brukte en «N» med dobbeltstrek over. Begge disse annulleringene er meget sjeldne.

På 5 kop. «Norrington» og 10 kopekmerket kan man finne et tall oppi hjørnet. Det er ikke blekkannulering, men et tall som angir brevets løpenr. Hvert brev ble nemlig nummerert og ført opp på spesielle brevlister fra avgangsstedet. Dette nr. ble satt øverst i høyre hjørne på konvolutten, og da frimerket som vanlig også ble anbrakt der, kom nummeret ofte på selve merket. Skal et merke være av prima kvalitet og stempelannulert, bør imidlertid ikke dette nr. forekomme.

Av ovalmerkene ble det i alt solgt, av



5 kop. 138 500 stk., hvorav 70 000 med liten perle. Av 10 kop. 442 439. Det er altså ikke så mye, og prisen er jo også deretter. Som eksempel kan nevnes at etter katalogprisen går det 20 Norge nr. 1 på ett stk. 5 kop. stor perle. — Restopplagene av ovalmerkene, etter at de var blitt ugyldige fra utgangen av 1859, ble brent. Originalstemplene ble imidlertid oppbevart og det har vært laget en del nytrykk. I 1862 (to opplag), i 1872, 1881 og nå sist i 1956. Det siste, som jeg har et eksemplar av, har et opplag på 3 210 merker av hver verdi. Trykket er foretatt med originalstansene i Finlands Bank på papir fra Tervakoski, med vannmerke posthorn. Det er spesielt passet på at vannmerkene kun er i normalstilling på samtlige merker.

Folk er alltid lure, og det var de også i Finland i 1850. Ovalmerkene hadde jo samme utseende som stemplet på de stemplede konvoluttene. Stemplet på disse sto som nevnt på baksiden av konvolutten, og før 1856 hendte det ofte de ikke annullerte stemplet. Det var nok når konvolutten var avstemplet, men nå da frimerkene kom, tok folk og klypte ut stemplet på disse brukte konvoluttene og frankerte brevene med dem. Men er folk smarte, så finner alltid staten en måte å komme dette tillivs på, og slik også denne gang. Og allerede i 1858 hadde økonomidepartementet bestemt at det skulle gis ut nye frimerker og denne gang på farget papir for å hindre misbruk med avklipp. Disse nye merkene kom ut 1. januar 1860, og det er de såkalte slange-taggede kopekmerkene. Verdiene var de samme som før, 5 kop. blå på blålig papir og 10 kop. rød på rødlig papir. I slutten av ovalmerkens kurseringstid hadde folk mer og mer gått over til bruk av frimerker, og det ble fort klart at en måtte finne frem til en ny ordning med frimerketrykkingen. Det ble anskaffet en trykkerimaskin, og en forlot den primitive håndtrykksmetoden og gikk over til boktrykk med trykkplater, 4 plater à 40 merker. Jeg så her om dagen en salgskatalog fra USA der de utbyr til salgs rekonstruert ark av 5 kop. 50 merker. Det var i 1943, og da trodde de at det var 50 stk. i platen. Klisjéene var av kopper og fremstilt i elektrotipi. Urstemplet var laget av Carl Magnus Mellgren, samme mann som hadde laget stansene til ovalmerkene. Med den nye trykkpressen

kunne en komme opp i et antall av 50 000 merker pr. dag, og frimerker trykte en derfor bare to dager i året. Etter at en hadde trykt de 50 000 merkene, ble platene brutt opp og klisjéene rensset. Merkene fikk således forskjellig plass i arket for hvert opplag.

I 1856/57 med kong Oscar-merkene tok en i bruk taggingsmaskin for de norske merkene. I Finnland hadde de ikke noen slik maskin, og de hadde heller ikke penger til å anskaffe en. I parentes kan en nevne at det finske økonomidepartement var veldig gniten når det gjalt penger til postvesenet, men utaggete merker ville de ikke ha lenger, og de fant da på en egen måte å dele opp arkene på. De anskaffet en trinse noenlunde maken til den kona bruker når hun lager sirupssnipper eller spikelasjer som det heter her, og så rullet de den over arket mellom merkene. Som underlag hadde de en gummiplate. Det er lett å forstå at dette ikke var noen god måte å skille frimerkene fra hverandre på, og jo mer underlaget ble oppskåret, dess dårligere ble gjennomskjæringen. Når en skulle løse merkene fra hverandre, ble enten en eller flere tagger hengende igjen i arket, eller en fikk for mange med seg, men en tok det ikke så tragisk den gangen, for en hadde jo ikke så mange frimerkesamlere å ta hensyn til. Det er derfor forholdsvis sjelden en finner prima eksemplarer av disse merkene, og de er også priset i tre grupper, prima, ÷ 1 tagg og ÷ 2—3 tagger. Hvorvidt en skal samle på merker som manglere flere tagger er vel en smaksak, men filatelistisk sett bør en vel ikke det, i hvert fall ikke for de billigste merkenes vedkommende. Til utgaven av 1860 ble det brukt to typer trinser, det er det som kalles gjennomstikk I og II (Afa bruker betegnelsene A og B). Etter hva spesialisten Gustav von Möller har funnet ut, er det brukt 3 trinser av type I og 2 av II. Likeså har han funnet ut at trinse type II hadde 18 trinn.

På denne utgaven er det også mange fargenyanser både på merkene og på papiret, og det er også brukt flere forskjellige papirtyper, tynt, medium og tykt, med glanslinjer, og kartongaktig. Disse merkene var i bruk til og med utgangen av 1865.

Vi kan nå la frimerkene ligge en stund og se litt på Finnlands historie. Da Finn-

land ble storfyrstendømme ble senatet høyeste administrative organ. Senatet ble delt i økonomidepartementet eller den egentlige regjeringen, og justisdepartementet som nærmest tilsvarende vår høyesterett. Som ordfører i senatet fungerte generalguvernøren. Han var tsarens eller om en vil, storfyrstens personlige representant i Finnland, og de facto den som regjerte. Det er da klart at forholdene i Finnland var helt avhengig av den russiske tsaren og hans politikk. Det er verd å legge merke til at flere av tsarene i begynnelsen av sin regjeringstid gikk inn for reformer, men etter hvert ble deres reformpolitikk stoppet av intriger, korrupsjon og byråkrati. Fra 1809 ble Finnland styrt på forskjellig vis, men noen egentlig russifiseringspolitikk ble ikke drevet. I 1855, midt under Krimkrigen, fulgte Alexander II etter den reaksjonære Nikolai I som tsar og storfyrste. Hans første regjeringstid var en utpreget reformtid. Livegenskapet ble opphevet i 1861, og den finske Landdagen ble i 1863 innkalt for første gang siden 1809. Fra 1809 hadde svensk mynt vært kursbar sammen med den russiske, men i 1840 ble russisk mynt det eneste betalingsmiddel, altså 1 rubel lik 100 kopek. Under Krimkrigen sank rubelen sterkt i kurs, og Finlands Bank tapte store summer på dette. Det ble derfor i 1860 vedtatt å innføre en egen finsk mynt, 1 mark sølv lik 100 penni, og 1 mark ble satt til en kvart sølvrubel. Det var sølvmyntfot som ble brukt den gangen. Det tok imidlertid en tid å få preget egne mynter, og denne myntreform som var et resultat av det mildere politisk klima, fikk først betydning for frimerkene ved de nye utgavene i 1866. 10 kop. ble nå omgjort til 40 penni, og 5 kopek til 20, og fargene ble de samme som før, nemlig henholdsvis rød og blå. Det ble samtidig laget nye portotakster. 125 vertsgrensen ble utvidet til 200 verst, og forskjellige andre småforandringer som betinget flere verdier, og det ble gitt ut to nye verdier, nemlig 5 penni og 10 penni. Merkene har samme utseende som de foregående kopekmerkene. Det er farget papir. For 5 penni varierer det fra rødlilla til blålilla, 10 penni gulaktig, 20 penni blåaktig og 40 penni lillarosa. Merkefargene har således mange nyanser, men generelt kan en si at 5 penni er brunlilla, 10 penni sort, 20 penni blått og 40 penni rødt. I november



1866 ble det bestemt at det skulle gis ut 2 suppleringsverdier for utenlandsposten. Det var 8 penni grønn og 1 mark brun, de kom ut henholdsvis 1. januar 1867 og 9. mai 1867. — Pennimerket er maken til de øvrige merkene i serien, mens 1 mark merket har et ettall i hvert hjørne og verdiangivelse på russisk på venstre side, finsk på høyre og svensk oppe og nede. Taggingsmåten for denne serien er den samme som for kopek-valørene, men nå ble det tatt flere trinser i bruk. Vi får gjennomstikk III (C) og IV (D). Mange mener at gjennomstikk III er fremkommet ved omsliping av trinse II. — Trinsene ble jo slitt etter hvert og ved sliping ble innhakkene dypere og taggene lengre. Det er en tagging som er vanskelig å skille ut fra de andre, og det er gjennomstikk IV (D). Den er nemlig meget lik I. Forskjellen ligger i at mens I taggene nærmest er kjegleformet, er IV taggene nærmest firkantet. Denne taggingsform er forresten meget sjelden, det samme er en fintagging type V. Spesialistene på disse merkene skiller mellom hele 12 forskjellige gjennomstikk. Det forekommer dessuten blandet og dobbelt gjennomstikk. Også denne gangen fins som tidligere mange papirkvaliteter og fargenyanser både på merkene og papiret. Klisjéantallet var denne gang 50 i stedet for 40 som for kopek-valørene. Som nevnt for kopek-verdiene ble også denne gang platene brutt opp etter trykkingen. Ved oppsetting av platen for 5 penni en gang, forvillet en 10 kop. klisjé seg inn og vi fikk 10 pen lilla/lilla og likeså 5 pen sort/gulig.

Jeg var inne på at under Alexander II

var det et mildt politisk klima. Dette kommer enda tydeligere frem på den neste finske frimerkeutgaven i 1875. På disse merkene er alt som minner om Russland vekk, og her møter vi for første gang landets navn på merkene. Teksten er nå på svensk og finsk, og det er fremdeles det finske våpen. Merkene minner meget om de samtidige tyske frimerkene, og det foreligger utkast som nesten er en tro kopi av de tyske. Disse merkene kom som et resultat av postkongressen i Bern i 1874 da UPU ble dannet. Etter vedtak der ble for Russlands vedkommende bestemt at utenlandsporto for vanlig brev inntil 15 gram skulle være 8 sølvkopek. Etter myntomregningen, 1 rubel like 4 mark sølv, ble utenlandsporto for Finland 32 penni, og derfor har også det første merke verdien 32 penni. Klisjéene ble laget av H. H. Thiele i København, og han laget også et prøveopplag av 32 penni og tagget dem med sin taggemaskin, kamtagging $14 \times 13\frac{1}{2}$. Dette prøveopplaget var på 57 500 merker, og de ble sendt ut 1. juli 1875, den dato da de nye takstene skulle tas i bruk. Dette er det merket som går under benevnelsen «Københavntrykket». Platene til de ordinære merkene i serien besto for 2, 5, 8 og 32 penni av 50 klisjéer, for 20 penni 100 og for 1 mark 25 stykker, og merkene ble sendt ut på markedet høsten og vinteren 1875, bortsett fra 1 mark-merket som kom først i januar 1877. Disse merkene har alltid voldt de finske samlerne store vanskeligheter. Enkelt kan de deles opp i 4. Det er 1: Den provisoriske utgaven 32 pen. kamtagget $14 \times 13\frac{1}{2}$, Københavner-

trykket. 2: Merker fra årene 1875—1882 linjetagget 11. 3: Merkene fra årene 1881—1884 linjetagget 12½ og blandet tagging. 4: Nye farger og verdier 1885—1888. Dette er en grei oppdelingsmåte, og for nr. 1 og 4 er den også riktig, men for nr. 2 og 3 er den nok for enkel. Å dele opp disse merkene etter taggingsmåten er, etter hva spesialistene uttaler, verdiløst. De riktige data er: 1. juli 1875 kom 32 penni Københavnetrykket ut. I tidsrommet fra august 1875 til januar 1877 kom de første merkene som hører til første valørserie, altså 2, 5, 8, 20, 32 penni og 1 mark, ut. De er trykt i Senatets trykkeri (det samme som trykte slangemerkene) og gummiert og tagget i Karta-Sigillatakontoret. Inntil 1881 ble de linjetagget 11. Den 15. mai 1879 ble 8 og 32 penni-valørene inndratt etter vedtak på den internasjonale postkongressen i Paris som fastsatte nye takster for utenlandsportoen, og en fikk en ny verdi, 25 penni, til erstatning for 32 pen. Etter de siste oppgavene er klisjéene for dette merke også laget av Thiele. Den 1. oktober kom et 10 pennimerke for brevkort. I oktober 1881 tok de en ny linjetaggingmaskin 12½ i bruk i Karta-Sigillatakontoret. Den gamle 11 maskinen ble imidlertid ikke kassert med en gang, og de to maskinene arbeidet sammen i ¾ år, og herfra stammer altså den blandede taggingen eller compoundtagging. I januar 1882 overførte en trykkeriarbeidet til et nytt trykkeri i Karta-Sigillatakontoret. Skillet i merkene ligger følgelig ikke i taggingen, men mellom de to trykkeriene, altså mellom Senatstrykk kalt S-trykk og Karta-Sigillatetrykk, K-trykk. For begge trykks vedkommende er de tagget 11 og 12½ og blandet tagging. Karta-Sigillatetrykkeriet blandet inn anilin i fargene, og dette forhold gjør at en kan skille trykkeriene fra hverandre. Platene var jo de samme for begge trykkeriene. Hvis en legger merke til prisangivelsen i Afa for fargenyansene i henholdsvis 11 og 12½ tagging, vil en se at den nyansen som er dyr i den ene taggingen er billig i den andre. Det kommer jo av at det er forholdsvis få S-trykk som er tagget 12½ og likeså få K-trykk som er tagget 11. Her syndes det nokså mye i utvalgsheftene for finske merker. Det er så lett å finne ut at fargenyansen nettopp er den som er dyr i katalogene, og en må være meget skeptisk når en ser den dyre pri-

sen. Det er meget vanskelig å skille merkene etter trykkeri, men trykkdukene er noe forskjellig og innblanding av anilin i K-trykkene gir disse merkene et platt, umarkert, mykt og nesten primitivt trykk.

Som jeg nevnte varierte platestørrelsene for disse merkene fra 25 klisjéer for 1 mark til 100 for 20 penni, i hvert fall er dette tilfelle for perioden 1875—82. Det er imidlertid mye som tyder på at klisjéantallet senere hen ble utvidet til 100 for samtlige, disse også laget av Thiele. Det var tungvint å operere med så forskjellige arkstørrelser, og en trykte da også 100 merker i arket for samtlige. Disse merkeseriene har som tidligere serier en rikdom av fargenyanser og papirkvaliteter. Det forekommer også en mengde platefeil og taggings-variasjoner, blant annet fufftagging.

Finnlands inntreden i postunionen førte med seg at de også måtte følge den internasjonale fargeskala, og for å gjøre det kom 1. januar 1885 nye farger. Det hadde etter hvert vist seg at det var behov for større verdier enn 1 mark, og nå kom 5 og 10 mk i tillegg. Denne gangen er det også for første gang brukt tofarget trykk, nemlig for markvalørene, 1 mk. grå/rosa, 5 mk. grønn/rosa og 10 mk. brun/rosa. Klisjéene var for penniverdiene de samme som før, for markverdiene ble det laget nye av Finska Mynten. Det er uenighet om det var 100 eller 200 klisjéer, men en ting er sikkert og det er at de er trykt i dobbeltark à 200 merker. Også her er det en rikdom av platefeil og fargenyanser.

Jeg har ved et par anledninger vært inne på at tsar Alexander II's regjeringstid var en reformtid, men på slutten herdnet hans indre styre og samtidig økte den revolusjonære bevegelse. Jo hardere tsaren regjerte, dess hardere metoder tok de revolusjonære i Russland i bruk, og det ene attentatet avløste det andre i rask rekkefølge. Tsar Alexander falt selv i 1881 som offer for et av disse. Han ble etterfulgt på tronen av Alexander III, og fra nå av er det helt slutt på reformpolitikken, og det følger en jevn stigning av indre uro og kamper som fører fram til revolusjonens seier i 1917. Det tok en tid før virkningen av det hardere russiske styre ga seg utslag på de finske frimerkene, vi så at merkene av 1885 fortsatte å være rent finske, men så i

1889 kommer atter russisk tekst på merkene, og fra nå av finner det sted en økende russifisering som fører frem helt til frigjøringen i 1917.

De nye merkene i 1889 minner mye om utgavene fra 1875—1888, men nå er landets tekst på svensk til venstre, finsk øvrest og russisk på høyre side. Denne gangen er det bare verditall i de øverste sirklene, nederst er tallene erstattet av myntbetegnelse pen., mark til venstre og russisk til høyre. Dessuten er det kommet inn et verditall nederst på merket under ovalen. Klisjéene til disse merkene er også laget hos Thiele i København, og også her er det tvil om klisjéantallet var 100 eller 200, men de er trykt i dobbeltark à 2×100 merker.

Disse merker faller i to deler etter tagging og papirkvalitet. Verdiene og fargene for utgaven 1889 er de samme som 1885, men 2 pen. er kommet i tillegg. Alle fargene har en mengde nyanser. Merkene ble trykt i Karta-Sigillatakontoret og linjetagget $12\frac{1}{2}$. En deler taggingen i 3, ordinær tagging, ruff og storhullig tagging. Rufftaggingen er altså mangelfull tagging slik vi kjenner også fra norske merker, men mens vi anser flisetagging for å være mindreverdige, prises rufftaggede finske merker gjerne høyere enn ordinære. Til den storhullige taggingen er det brukt så tykke nåler at merkene nesten ikke henger sammen, og taggene blir derfor nesten helt spisse og taggingen kalles derfor ofte for skarp tagging.

Hermed har vi avsluttet Finnlands første frimerkeperiode som varer fra 1856 til 1891, og vi går over i annen periode fra 1891 til 1901. I første periode har vi sett at merkene stort sett har vært rent finske, og Finnland har hva frimerker angår vært et selvstendig land. Annerledes er det i annen periode. Russifiseringsbestrebelsene som satte inn i midten av 1880-tallet, og fikk som resultat russisk tekst på utgaven 1889, førte i 1890 til et videre angrep på det finske postvesen, og ved keiserlig manifest av 12. juni 1890 ble den finske postforvaltning lagt under det russiske innenriksdepartement i Petersbrug. I juli samme år ble det bestemt at alle statlige institusjoner og kasser i Finnland heretter skulle ta imot russiske penger som fullverdige betalingsmiddel, og alle postanstalter fikk en tabell for omregning fra

russisk til finsk mynt. Denne linje ble ført videre og i januar 1891 ble det bestemt at for all post til Russland skulle det kun benyttes russiske merker av den da kurserende dobbeltørntypen, men for å ha kontroll med at utgiftene med de merkene som ble brukt i Finnland også ble betalt av den finske statskassen, ble de russiske merkene forsynt med ringpåtrykk. Ringene er ikke for å markere Finnland ut fra Russland, men for kontroll med pengene. Merkene ble trykt og påtrykt ringer i statstrykkeriet i St. Petersburg, men som nevnt for finsk regning. Disse merkene var foruten å være eneste frankeringsmiddel for post til Russland, også sammen med våpenmerkene av 1889 gyldige for innenriks og utenlandspost. På denne tiden begynner den finske motstandsbevegelse å våkne, og det blir stadig mer og mer passiv motstand mot russifiseringen, og det er typisk at innenlands og til utlandet ble det nesten utelukkende brukt finske våpenmerker. Ringpåtrykket på de russiske merkene er satt på fire forskjellige måter etter merkenes form. For 1, 2, 3, 7 kop. rundt midtfeltet, på 14 og 35 kop. 2 ringer oventil, på 4, 10, 20, 50 kop. og 1 rubel en ring i hvert hjørne, og for $3\frac{1}{2}$ og 7 rubel en ring i hvert hjørne innenfor rammen. Rubelmerkene er tagget $13\frac{1}{2}$ og kopek-verdiene $14 \times 14\frac{1}{2}$. Av 20 og 50 kop. er det to typer, type I oppdelt bunntrykk, dvs. at bunntrykket er delt opp i merkestørrelse slik at merkeavstandene er uten trykk, mens type II har gjennomgående bunntrykk. Det forekommer skjevt ringpåtrykk, dvs. at ringene berører enten rammen eller ovalene, likeså forskjøvet bunntrykk.

I 1894 ble Karta-Sigillatakontoret, som hadde trykt alle finske merker fra 1881, fullstendig omorganisert, og forandret navnet til Finlands Stämpelkontor. Kontrollen med alle offentlige verdipapirer ble skjerpet, og heretter ble alt papir til frimerkefremstillingen levert fra papirfabrikken Tervakoski. Dette har randvannmerke. Finlands Stämpelkontor fikk en ny tofarge trykkpresse samt en ny taggingsmaskin, kamtagging 14×13 , og nå kom en del av verdiene fra utgaven av 1889, nemlig 5, 10, 20 og 25 penni, altså de mest brukte, ut i nytt papir og kamtagget 14×13 . Disse merkene ble så brukt sammen med 1889 utgavene og de russiske ringpåtrykkene. Ved en ny for-

ordning ble de finske våpenmerkene også forbudt til frankering til utlandet fra 14. august 1900, og fra 14. januar 1901 også innenlands. Fra nå av skulle altså det finske våpen forsvinne fra frimerkene, utad skulle Finnland opphøre å eksistere. Dette er Bobrikoffs tid.

I 1894 kom også nye poststempler. Vi nevnte såvidt at i 1856 tok de i bruk enringsstempler, 28 mm. Etter hvert kom det flere ringstempler til avløsning av de utslitte «låd»-stemplene. Det kom i 1860 enrings med diameter mellom 19 og 22 mm, alle med stedsnavn på svensk. På 70-tallet kom toringsstempler med diameter fra 19 til 29½. Det ble også brukt korkstempler av forskjellige slag, det er mest skipsavstempeling. Det ble også brukt nr. stempler. Det er brevbud på landet som bodde slik. I 1889 tok de i Tavastehus og Åbo i bruk enrings prikkstempler, det siste også med landets navn, Åbo — Finland. Alle stempler hittil er uten tverrstreker, de kom først i 1889 og er torings og har også landets navn. Disse stemplene har også svensk tekst, men nå i 1894 får de nye toringsstemplene med tverrstrek og loddrette kortstreker stedsnavn både i svensk, finsk og *russisk* tekst. Denne stemplertypen var i bruk til frigjøringen da de ble avløst av de finske stemplene.

Det er ett stempel fra denne perioden vi skal være oppmerksom på og det er torings med tekst Poststyrelsens Råken-skaps-afdeling. Dette stemplet er nemlig ikke noe ordinært poststempel, men er brukt i den indre tjeneste av postforvaltningen i avregningsøyemed. Prisen på markverdiene og rubelverdiene reduseres til det halve når de er avstemplet med dette.

Vi var inne på at den finske nasjonale motstand mot russerveldet tiltok fra midten av 1890-tallet under Bobrikoffs generalguvernørtid. Finnene saboterte å bruke russiske merker o. l., men også på andre måter kom dette tilsyne. Som et eksempel kan vi nevne at i 1899 skrev Sibeliuss Finlandia. Opprinnelig het den Suomi og ble under den tittelen udfremført i Helsingfors. I 1900 skrev Sibeliuss den om, og komposisjonen fikk da sitt nåværende navn. Verket ble et symbol for den finske nasjonalbevegelsen og ble forbudt av russerne.

Da de finske våpenmerkene 14. januar 1901 ble ugyldige også til innenlands

frankering, ble det fra privat hold laget et sørgemerke, sort med det finske våpen og landets navn Suomi — Finland. Merket uttrykte fra befolkningens side sorg over og protest mot de russiske overgrepene på det finske postvesen. I virkeligheten var det en protest mot russerherredømmet i det hele tatt. Merket hadde selvsagt ikke noen frankeringsverdi, verdiangivelsen 1 penni på merkets bakside var den pris en betalte for merket og inntekten gikk til en nasjonal organisasjon. Merket ble selvsagt forbudt av russerne, men det ble brukt en god del. Folk gjorde det på den måten at de plaserte sørgemerket på brevets forside og de russiske merkene på baksiden. Ustemplede merker av denne typen har en meget tvilsom samlerverdi, det er høyst sannsynlig nytrykk, men på brev eller stemplet stiller saken seg selvsagt annerledes.

Vi kommer så frem til den tredje og siste perioden av de finske frimerkene under storfyrstendømmet. Utad hadde Finnland opphørt å eksistere som frimerkeland. All post til utlandet skulle som nevnt frankeres med russiske merker. For innlandet ble det bestemt at det skulle lages merker i finsk mynt, men merkene skulle til enhver tid ha samme utseende som de russiske, ikke bare billemessig, men også fargemessig. Det finske postvesen ble en underavdeling av det russiske. Alt måtte godkjennes i St. Petersburg. Typisk er at i 1900 ble sjefen for Finlands Stämpelkontor og en representant for firmaet Tilgmann & Co., Helsingfors, kalt til St. Petersburg for å diskutere fremstillingen av de nye finske dobbeltørnfrimerkene, og de fikk med seg derfra prøvetrykk for å vise hvordan de skulle se ut. Finlands Stämpelkontor hadde i 1894 bestemt at for ettertiden skulle alle klisjéene til de finske merkene fremstilles innenlands, og det var altså Tilgmann & Co. som fikk oppdraget denne gang. Det var videre bestemt at heretter skulle det ikke lages enkeltklisjéer, men blokker på 5 × 5 merker. Tilgmann & Co. leverte de bestilte blokk-klisjéene i 1900, og det ble laget prøvetrykk, av 5 penni sogar i et prøveopplag på 200 000 merker. Klisjéene var imidlertid så dårlig laget at samtlige bortsett fra 10 mk. ble kassert og nye blokk-klisjéer bestilt fra firmaet H. Berthold i Berlin. De nye dobbeltørnmerkene

skulle imidlertid tas i bruk 14. januar 1901, da våpenmerkene gikk ut, og da klisjéene fra Berlin ikke kunne regnes med til den tid, ble det bestemt å lage en provisorisk utgave som bygde på Tilgmanns blokk-klisjéer. Tiden var imidlertid knapp, og Tilgmann laget da merkene i stentrykk som den raskeste metoden og brukte kritt-papir ved fremstillingen. Til 10 mk. merket ble brukt den tidligere fremstilte blokk-klisjé for boktrykk, også her ble brukt kritt-papir.

Vi får da følgende: 1. Den 14. januar 1901 sendte en ut prøveopplaget i boktrykk 5 penni med Tilgmanns kasserte klisjé (Nødhjelpsopplaget). 2. I midten av januar hadde Tilgmann ferdig stentrykkene og 10 mk. boktrykk, alt med kritt-papir. Det kan nevnes at for 1 mk. er rammen stentrykk, mens ørnmonogrammet er boktrykk.

3. Høsten 1901 kom de nye blokk-klisjéene fra Berthold i Berlin, Finlands Stämpelkontor kunne da gå i gang med trykkingen og merkene kom på markedet i tidsrommet 1901—1903. Berlintrykket.

4. Platene til 10 og 20 penni ble etter hvert helt utslitt, og i 1907 bestilte en nye plater fra Lilius & Hertzberg i Helsingfors. En ville igjen gjøre et forsøk med innenlands fremstilte plater. Dette er Helsingforstrykket med små pilespisser.

Merkene ble i begynnelsen tagget med maskinen fra 1894. Den passet imidlertid ikke til denne merkestørrelsen, men ble fikset på med nye taggekammer $14\frac{1}{4} \times 14\frac{3}{4}$ slik at den kunne brukes til penniverdiene og 1 mark. For 10 mark merket anskaffet de en ny maskin tagging $13\frac{1}{2}$. I 1906 kjøpte de en ny kamtaggingsmaskin 14×14 . Det forekommer derfor 2 tagging-er på en del av merkene. Alle stentrykksmerkene er tagget $14\frac{1}{4} \times 14\frac{3}{4}$.

I 1909 endret russerne mønsteret på de lave verdiene, og da måtte finnene følge med, og vi får de nye ørnmerkene i 1911. Foruten de ordinære verdiene 2, 5, 10 og 20 penni ble det nå gitt ut et 40 penni merke for rekommandert post. Klisjéene til disse merkene er laget hos Lilius og Hertzberg i blokker på 5×5 . Etter en tids bruk viste det seg at de ytre rammelinjene på 10 pennimerket var satt for tett inntil hverandre slik at når platene var brukt en tid hadde det lett for å flyte sammen. Gravøren fikk da i oppdrag å lage nye plater, og nå ble ramme-

linjene riktige, men ved en misforståelse forandret han også skraverlinjene på merket. Merker fra denne plate ble tatt i bruk i 1913. På ny måtte gravøren i il-den for å rette på misforståelsen, og så får vi de riktige merkene med god avstand mellom ytterlinjene og riktig skravur. Av 10 penni er det derfor 3 utgaver. Det er riktigst å si utgaver og ikke typer idet det er foregått i 3 forskjellige trykninger. Forskjellen er lett å se. Fremdeles brukte de begge taggemaskinene, men 2 penni er alltid tagget 14×14 , mens 5, 10 I. utgave, 20 og 40 er tagget både 14×14 og $14\frac{1}{4} \times 14\frac{3}{4}$. Den siste er imidlertid meget sjelden for 5 og særlig for 40 penni. I 1915 kom det et nytt 10 mk. merke. Det er boktrykk med Bertholdplatene, men fargen er nå svart/grønngrå. Nå var imidlertid taggemaskinen $13\frac{1}{2}$ utslitt, og da det var midt under krigen kunne en ikke få reservedeler fra Tyskland. I stedet fikk de fatt i et linjetagging-sjern $14\frac{1}{4}$ som ble brukt til dette merket.

Med dette er det slutt på merkene under storfyrstendømmet Finnland, og den russiske revolusjon brakte ikke bare et fritt, selvstendig Finnland, men derav fulgte også nye helfinske frimerker.

Litteratur.

L. Linder: Finlands Ovalmärken.

Helsingfors Frimärkssamlare Förening 1943 og 1953. Kohls Briefmarkenhandbuch.

FINLAND

Vacker samling i insticksbok med alla märken stämplade AFA nr. 292—495 (463 i tete-beche): 100:00.

Röda Kors 1922—1957 89 olika: 68:00.

Busspaketmärken 9 olika ost. eller stämpl.: 18:00.

Östkarelen 28 olika ost.: 19:00.

Börja samla Finland med en snyg lösblad album med förtryck, specialkatalog, tändningsmätare, vattenmärkessökare samt 200 olika finska märker. Pris per sats ändast 30:00.

300 olika Finland 25:00. 400 olika Finland 65:00.

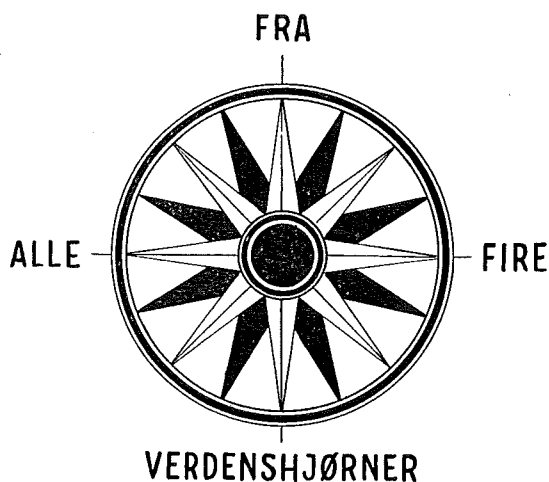
Postfärseglad kilovara årgång 1948, 50, 51, 52, 53, 54 eller 55. Pris per kartong 30:00.

Finland Specialkatalog nr. 23: 3:50.

Alla finska frimärken samt alla Europeiska nyheter finns alltid på lager. Sänd Eder mankolista så får Ni märken till påsande. Nya kunder bör oppgi referanser. Betalning i ostämplade norska frimärken.

Frimärksaffär LAURI PELTONEN

Hangö, Finland



Norden

DANMARK:

I anledning av Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles 100-års jubileum ble det 4. sept. d. å. utgitt et minnemerke i verdien 30 øre rød.

GRØNLAND:

Grønlands postvesen sender 5. nov. d. å. ut et minnemerke i verdien 30 øre rød i anledning av 200-års dagen for *Hans Egedes* død. Ark à 50 stk. Tagget 12%.

Den Kongelige Grønlandske Handel, Strandgate, København K, meddeler den 20. august 1958:

Nyt grønlandsk 30-øres frimærke.

I forbindelse med den af generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet udsendte meddelelse om det nye grønlandske frimærke skal vi kort ridse *Hans Egedes* levnedsløb op:

Hans Povlsen Egede blev født den 31. januar 1686 på gården Harstad i Nordland fylke, Norge. Her var hans fader sorenskriver. Slægten stammede fra Danmark, hvor den havde taget navn efter hjemsoget Vester Egede på Sjælland.

Som alle andre bogligt begavede embedsmandssønner skulle *Hans Egede* studere teologi. 1704 kom han til Københavns universitet og allerede året efter afsluttede han studierne med teologisk attestats. I disse år fik han forbindelse med kredse, der beskæftigede sig med Grønland, og her traf han sin tilkommende hustru, *Gjertrud Rasch*, som han ægtede 1707. Samme år blev han præsteviet og fik embede som kapellan i Vågan, en lille bygd på en ø i Lofoten, Nord-Norge. Han kom imidlertid på kant med sine foresatte og søgte bort.

Under opholdet i Vågan var ideen om at bringe den lutherske kristendomsopfattelse til Grønland vågnet i *Hans Egedes* sind. I middelalderen havde Sydgrønland været beboet af men-

nesker af norsk-islandsk afstamning. Han mente, at de stadig levede et eller andet sted på Grønlands vestkyst eller østkyst. Reformationen var ikke nået til dem, som til det øvrige Norden. *Egede* tog tanken op, men på grund af krigssituationen i Norden efter 1709, lykkedes det ham først i 1721 at få kongen til at støtte planen. Et handelskompagni skulle danne den økonomiske baggrund for missionen. Den 3. juli samme år landede *Hans Egede* med hele sin familie og nogle handelsmedhjælpere i Grønland, og man bosatte sig først på en ugæstmild ø i skærgården udfor Godthåb, senere flyttede man ind til det sted, hvor det nuværende Godthåb ligger.

Nordboerne fandt *Hans Egede* aldrig, for de var uddøde; men derimod traf han på kysten de vestgrønlandske eskimoer. Blandt dem tog han så missionsgerningen op. Han søgte at lære deres sprog og virkede iblandt dem i 15 år, idelig på rejser i åben båd. Hans hustru og børn stod ved hans side i arbejdet. Det viste sig især under den store koppepidemi 1733—34, hvor *Gjertrud Rasch* sled sig op.

1728 havde den første voksendåb fundet sted, og barnedåb blev derefter almindelig. 1731 var 200 familier i Godthåbs omegn døbt. Senere voksede tallet jævnt, og i løbet av de 15 år var ikke alene de fleste i omegnen døbt, men adskillige fra andre pladser havde modtaget undervisning, og sønnen *Poul Egede* havde taget missionsgerningen i det nordlige Grønland op.

1735 ved juletid døde *Gjertrud Rasch*, og fra da af følte *Hans Egede* sine egne kræfter svigte, og han besluttede sig til at forlade Grønland. Han kunne gøre det nu, fordi missionen var i god gænge trods de økonomiske, sproglige og andre arbejdsmæssige vanskeligheder, som de første år havde indebåret. Ved afrejsen 1736 skrev han »thi som jeg ikke for timelig Fordeel og Nyttes skyld er rejst til Grønland, så er jeg ikke heller for timelig Fordeel og Nyttes skyld rejst derfra, men Guds Ære alleene, og disse arme vankundige Menneskers Oplysning, har, er og skal være mit eneste Øjemærke, ja Hjertets uafsladelige Ønske indtil min Død«.

Efter hjemkomsten bosatte *Hans Egede* sig i Danmark, og her virkede han for uddannelsen af de præster, som fortsatte missionsgerningen i Grønland. I forskellige værker gav han de første indgående beskrivelser af dette land. Disse arbejder blev oversat til flere fremmede sprog og bragte hans navn viden om, og de blev uomgængelig læsning for mennesker, der søgte på opdagelsesfærd til de arktiske egne.

1740 blev han titulær biskop på grund af sine fortjenester. Hans søn, *Poul Egede* tog det sproglige arbejde op sammen med faderen, så-

ledes at disse to var de første, der behandlede et eskimoisk sprog videnskabeligt.

Den 5. november 1758 døde Hans Egede og blev begravet i København på den nu sløjfede Nicolaj Kirkegård.

Hans gravsten bærer følgende indskrift:

*En Ære blandt Christne, et Lys for Hedninger
Berømmelig i Norge, Roesværdig i Danmark,
Men udødelig i Grønland.*

*

Da det således i år er 200 år siden Hans Egede døde, har Grønlands postvæsen besluttet at mindes hans indsats ved at udsende det nye 30 øres frimærke med hans portræt. Motivet er hentet fra et maleri af Hans Egede malt av Johan Hørner i 1740.

Grønlands postvæsen vil på frimærkets udgivelsesdag arrangere en førstedagsstempling med særligt dagstempel ved poststationen i Godthåb.

Fra den 15. september d.å. kan kuverter, der ønskes frankeret med det nye frimærke og førstedagsstemplet i Godthåb, i adresseret stand fremsendes til Den kongelige grønlandske Handel, Grønlands postvæsen, Strandgade, København K, derimod *ikke* direkte til poststationen i Godthåb eller anden poststation i Grønland.

Betalingen for den porto, der ønskes påsat, bedes samtidig indsat på Handelsens postkonto nr. 90772.

Frimærker modtages *ikke* som betaling og Handelen påtager seg ikke ansvaret for sådan betalings returnering.

Såvel kuverter som betaling må være Handelen i hænde *senest lørdag den 27. september 1958.*

Kun forsendelser, der *udelukkende* er frankeret med et eller flere af det nye frimærke, vil blive forsynet med førstedagsstempel.

Frimærket vil fra den 5. november være til salg ved postvæsenets salgskontor for frimærkesamlere, Bernstorffsgade 32, I., København V.

NORGE:

Postverkets Frimerkesalg til Samlere opplyser følgende:

I samband med portoforhøyelsen fra den 1. oktober 1958 vil Poststyret gi ut et nytt frimærke med portrett av Kong Olav V, to tjenestemerker, et frimerkehefte og et kortbrev.

Alt vil sannsynligvis foreligge primo september d. å. Det vil ikke bli fastsatt noen første salgsdag.

Frimerke: Verdi 45 øre. Farge rød. Merke-bilde: Kong Olav V. Størrelse 17 × 21 mm.

Tagget: 13. Papir uten vannmerke. Ark à 100.

Portrettet: Etter fotografi av E. Rude.

Teksttegning og arrangement: Johs. Haukland.

Dyptrykk fra Emil Moestue A/S, Oslo.

Det er ikke adgang til å bestille førstedagsbrev gjennom Postverket.

Tjenestemerker: Verdi 45 øre: Farge rød. Type Off. Sak. Størrelse 21,1 × 27,5. Verdi 90 øre: Farge gul. Type Off. Sak. Størrelse 21,1 × 27,5.

Frimerkehefte nr. 11. 10 øre, 15 øre (posthorn) og 45 øre (Kong Olav V). Pris kr. 7,00.

Helsaker: Kortbrev nr. 14. 45 øre rød.

Tidligere er utkommet: Aerogram nr. 12. 65 + 5 øre.

Teksten Aerogram-Par Avion er løftet til øverste adresselinje, og de tre nedre adresse-linjer er forlenget.

To nye brevkort i verdiene 35 øre (grå) og 25 + 25 øre (grønn) vil bli utgitt når den gamle beholdning av de nåværende brevkort à 35 øre og 25 + 25 øre er brukt opp.

Ved bestilling fra Skandinavia bør betaling sendes gjennom bank. Når beløpet overstiger n. kr. 100,00, fragår 1/4 0/00 (minimum 50 øre) i valutaprovisjon til Norges Bank. Videre i tillegg et ekstra gebyr av n. kr. 0,50 ved omsetting av valuta som i norske kroner beløper seg til mindre enn n. kr. 200,00. Disse gebyr belastes senderen.

Internasjonal postanvisning kan benyttes fra de land hvor dette er tillatt. — Frimerker mot-tas ikke som betaling, heller ikke norske penge-sedler fra utlandet.

SVERIGE:

I forbindelse med utsendelsen av «Besmer»-merkene den 18. juli d. å. har *Postverkets Frankoteckens-Expedition för Samlere* meddelt følgende:

Götstålet 100 år.

För 100 år sedan inntreffade en ytterst viktig händelse i stålframställningens historia. Svensken G. F. Göransson lyckades först i världen framställa stål enligt en ny metod, bessemerprocessen, som Göransson förvärvat licensrätt till av uppfinnaren, engelsmannen Henry Bessemer. Experimenten utfördes vid Edskens bruk i Gästrikland.

Bessemerprocessen är den äldsta av de s.k. götstålprocesserna, som till skillnad mot tidigare använda metoder för järn- och stålframställning medger stordrift. Götstålprocessernas successiva införande under senare hälften av 1800-talet innebar en revolution inom järnhanteringen och har varit en av grundförutsättningarna för den allmänna tekniska utvecklingen.

Motivet på märkena är tecknat av professor Sven Erixson och föreställer en bessemerkon-

verter under pågående blåsning. Konverteren är en stjälpbar ugn, genom vars botten luft blåses in och pressas genom smält tackjärn, som därvid förvandlas till stål eller mjukt järn.

Utenfor Norden

AUSTRALIA:

Postmaster — General's Department opplyser 31. juli d. å. vedr. *Christmas Island* i Det indiske hav følgende: *Christmas Island* vil bli overført til australsk administrasjon senere i år, muligens i løpet av september eller oktober.

Fra overføringsdagen, eller en senere dato som måtte bli bestemt, vil Singapores frimerker, som nå er i bruk på *Christmas Island*, opphøre å ha frankeringsgyldighet på øya. De frimerker som vil bli innført i stedet, vil bli australske frimerker påtrykt «*Christmas Island*» og overtrykt verditall i malayisk myntenhet. Disse nye merker vil ha frankeringsgyldighet bare i *Christmas Island* territoriet, og kan således ikke brukes i Australia eller i andre australske territorier. Imidlertid, for å imøtekomme *samlernes* interesse, vil merkene være å få kjøpt ubrukt ved The Philatelic Bureau, Melbourne og ved The Philatelic Sale Sections i Sydney, Brisbane, Adelaide, Perth og Hobart, på og etter den dagen de kan fås på *Christmas Island*. Australske frimerker kan *aldri* brukes til frankering på C. I.

De australske frimerker som vil bli overtrykt, vil bli merker av typen 1/7 med dronning Elizabeth II's portrett. Denne typen vil komme i forskjellige farger. Verdiene er foreløpig bestemt som følger:

2 c. gul (1 d.), 4 c. brun (1 1/2 d.), 5 c. fiolett (2 d.), 6 c. gråblå (3 d.), 8 c. grønnlig blå (3 1/2 d.), 10 c. purpur (4 d.), 12 c. rød (4 1/2 d.), 20 c. blå (7 1/2 d.), 50 c. ingen farge bestemt ennå (1/6) og 1 \$ ingen farge bestemt ennå (3 sh.).

Vedrørende *Christmas* sier *Aschehous* leksikon (1955) følgende:

1. Britisk øy i Det indiske hav, 360 km. s.v. f. Java, 15 km lang og 15 km bred samt 400 m høy, omgitt av koraller, dekket av tropisk urskog. 1639 innb. (1952), kinesere, malaier og noen europeere, som er beskjeftiget i de rike fosfatleier på øya, først nevnt i 1666. — 2. Største atoll i Stillehavet, 1°57' v. l., ca. 150 km i omkrets med en stor lagune i midten, brit. Oppdaget av *Cook* 1777.

FORENTE NASJONER:

The UN Postal Administration har meddelt at opptrykk har funnet sted av 1 c. i den regulære serie (utgitt 24. oktober 1951). Dette er første gang for 1 c. vedkommende, og opplaget er 2 000 000. Opptrykket som fant sted i juli d. å., skiller seg fra det første trykket ved at arkene

ikke har kontrollnummer, og at perforeringen går gjennom arkets marginaler.

Det meddeles videre at opptrykk også har funnet sted av 6 c. luftpost-merke (utgitt 14. des. 1951) i juli d. å. Opplag 500 000. Arkene har ingen kontrollnummer, og er perforert gjennom marginalene.

3 c. brevkort og 4 c. konvolutt, begge nye, vil bli utgitt 22. sept. d. å. i et opplag av 500 000 stk. hver.

24. okt. d. å. vil, som vanlig, foreligge 2 verdier, 4 og 8 c., viet menneskerettighetene.

FORENTE STATER:

10. okt. d. å. vil det foreligge et merke i verdien 4 c. til minne om 100-års dagen for The «Overland Mail». Opplag: 120 mill. Førstedagsstempel: San Francisco.

16. okt. d. å.: 4 c. Noah Webster. Førstedagsstempel: West Hartford, Connecticut.

27. okt. d. å.: 4 c. Forrest Conservation (viet skogkultivering i U.S.A.) utgitt i anledning av The American Forestry Associations årlige møte. Førstedagsstempel: Tucson i Arizona. Merket vil bli trykt i tre farger (på Giori-pressen): gul, brun og grønn, og i ark à 50 stk. Merkets motiv illustrerer hovedlinjene i skogkulturen, visende unge trær, fullvoksne trær og stubben etter et tre som er felt, med skogsdyr i bakgrunnen. Merket markerer samtidig 100-års dagen for Theodore Roosevelts fødsel. T. R. var en av de første som tok seg av skogskjøtselen i U.S.A.

I Amerika heter «Frimerkeluka» The Philatelic Sales Agency in Washington, D.C.

Ifølge «Stamps» har dette kontor i fiskalåret som sluttet 10. juni 1958, solgt for \$ 2 375 052,05 mot forrige fiskalår \$ 1 990 911,19.

Individuelle salg steg fra 117 210 til 127 775. I sin 36-årige tilværelse har frimerkeluka i Washington hatt nesten 3 millioner bestillinger til en verdi av \$ 50 622 138,—.

GHANA:

Ghana Philatelic Agency Ltd., New York, melder 31. juli d. å. følgende: Minneserien utgitt 8. mars 1958 i anledning av ett-års dagen for Ghanas uavhengighet ble trukket tilbake fra videre salg ved kontortidens slutt 9. april 1958. Antallet av trykte og solgte merker av hver verdi er:

1/2 d.: Trykt:	830 000	hvorav solgt	740 575
2 1/2 d.: Trykt:	1 200 000	hvorav solgt	1 002 235
1/3 g: Trykt:	253 000	hvorav solgt	250 207
2/- g: Trykt:	218 000	hvorav solgt	217 759

De usolgte merker samt platene som merkene er trykt fra, er blitt ødelagt. (Markedsprisen for dette settet ubr. er i øyeblikket ca. 7,00 kr.)



Minneserien utgitt i anledning av statsministerens besøk i U.S.A. og Canada ble antagelig trukket tilbake fra videre salg 8. august d. å., datoen for statsministerens tilbakekomst til Ghana.

Under Nkrumahs besøk i U.S.A. ble det, som nevnt tidligere, arrangert en Ghana-frimerkeutstilling i National Philatelic Museum i Philadelphia, bestående av 150 rammer med utelukkende Ghana frimerker i fulle ark, utkast og prøvetrykk. Utkastene til den nye definitive bruksserien var således også utstilt, og statsministeren uttalte at han ønsket å se så mange hjemlige motiv som mulig gjengitt på så mange verdier som mulig i denne. Det berettes ellers fra denne begivenhet at ca. 6 000 mennesker hadde samlet seg utenfor museet, og at statsministeren ble møtt med en «øredøvende og entusiastisk» velkomsthilsen. Selveste visepresidenten Nixon, guvernør Harriman samt utenriksministrene fra 8 selvstendige stater i Afrika m. fl. var også til stede. Studenter fra Ghana i far-

gerike nasjonaldrakter fremførte nasjonaldanser til trommerytmer. Dette skjedde den 26. juli d. å. På forhånd, nærmere den 24. juli, var Nkrumah på besøk hos president Eisenhower og forærte denne en vakker lærinnbundet mappe med blokker av «Visittserien» og de nye luftpostmerker. Hver side i mappen, eller albumet om man vil, var forsynt med følgende håndskrevne tekst: «To the President of the United States of America Dwight D. Eisenhower from the Prime Minister of Ghana Dr. Kwame Nkrumah.» Og heter det: «President Eisenhower greatly enjoyed these stamps. Thus stamps helped express cordial feelings between two great statesmen of our day.»

Var ellers ikke dette en tanke til etterfølgelse for vår egen statsminister når han nå — som pressen beretter — i nær fremtid skal besøke flere fjerntliggende land? Vi har jo ikke noen merker med Gerhardsens portrett på ennå, men det lot seg jo gjøre å overstemple de nye (vakre)

merkene med Kong Olavs bilde på — for anledningen mener jeg! Statsministeren vil jo de høye utenlandske herrer ha for seg i egen person, så det er jo strengt tatt ikke nødvendig med noen ekstra merker med hans bilde på — til overflod slik som nå var tilfelle i U.S.A. med Nkrumah. Men Kong Olav er det ikke sikkert de samme herrer kjenner, så et sett av de vanlige verdier, med og uten overstempling, ville sikkert være løsningen. Overstemplingen måtte selvsagt være på begge våre offisielle språk!

Når jeg således ovenfor har skrevet ned en flyvetanke, kommer det av at det hender ikke så sjelden at brev fra litt fjerne land bærer de utroligste adresser. En hollender hadde *Oslo, Helsinki, Suomi*, som stedsangivelse for ikke lenge siden. I India er man rett som det er av den mening at Oslo ligger i Danmark, og på et brev fra vårt store nabo i øst sto det *Høvik, Danmark*, her forleden! Opploftende var det også å se en artikkel i et meget kjent filatelistisk tidskrift, som handlet om Norge nr. 1. Overskriften lød imidlertid: *Die ersten Briefmarken Schwedens!*

Bortsett fra «cordial feelings between Prime minister Gerhardsen and President N. N.» som et slikt album med de nevnte merker fra Norge ville foranledige, skal vi heller ikke se bort fra den økonomiske siden av gaven. Disse stadig brukte *vikingskipene* i sølv er slett ingen billig fornøyelse, heller ikke de andre «heilmorske» ting som *vikingsverd* eller liknende, så alt skulle tale til fordel for en mappe eller et album med 4-blokker av de omtalte norske merker. Og innbindingen måtte antagelig gjøres av isbjørnskin. —

Siden talen er kommet inn på norske merker, kan meddeles at følgende to nye platefeil er forelagt oss av herr E. J. Andersen, Bergen: 80 ø. brun NK nr. 403, hvor «0» i «80» har fått form av en «Q», bare at nedstreken sitter på venstre side i stedet for på høyre. Videre 5 kr. fiolett, NK nr. 353, hvor kongens nese er blitt kraftig mett med farge. God jakt!

HOLLAND:

I likhet med tidligere år ble det også i år gitt ut såkalte Europa-merker. Disse forelå 13. september d. å. i verdiene 12 c. fiolett og blå samt 30 c. blå og rød. Merkene vil være til salgs til og med 12. november d. å., og ha frankeringsgyldighet til 1. jan. 1960.

ITALIA:

I anledning av 100-års dagen for *Giacomo Puccinis* fødsel ble det 10. juli 1958 utsendt et minnemerke i verdien 25 lire, svartblå, uten vannmerke, tagget 14. Format: 21 × 37 mm.

Puccini ble født i Lucca den 23. des. 1858.

7. august d. å. ble det utgitt 2 minnemerker. Et i anledning av 100-års dagen for *Giovanni Segantinis* fødsel, og et i anledning av 50-års dagen for *Giovanni Fattoris* død.

Det førstnevnte kom i verdien 110 l. gul/svart-blå. Motivet er gjengivelse av S. berømte bilde «Ave Maria a trasbordo» (nærmest: Aftenstemning på innsjøen). Det andre minnemerket kom også i verdien 110 l. rødbrun. Motivet er et portrett av F. sittende foran sitt staffeli. Begge merker er tagget 14. Vannmerke: Stjerner. Begge merker er også utgitt til minne om to store italienske malere. *Giovanni Segantini* ble født 15. januar 1858 i Arco di Trento, og døde i Schafberg i Engandina 28. sept. 1899. Hans navn er knyttet til den såkalte «divisionisme».

Giovanni Fattori ble født 25. sept. 1825 i Livorno, og døde 30. august 1908 i Firenze. Han regnes å være en av 80-årenes store malere ikke bare i Italia. Begge merker har frankeringsgyldighet til 1. jan. 1960.

SOVJET:

15. juli d. å. et minnemerke i verdien 40 k. i anledning av 80-års dagen for Sadriddin Aainis (1878—1958) fødsel. Flerfarget.

16. juli d. å. et minnemerke i verdien 40 k. flerfarget, i anledning av utsendelsen av den 3. sputnik. Merket har et vedheng som forteller om begivenheten som fant sted 15. mars 1958.

21. juli d. å. et minnemerke i verdien 40 k., blå og brunrød, i anledning av den 1. internasjonale konferanse av arbeiderungdom i Praha.

29. juli d. å. en minneserie på 3 forskjellige 40 k. verdier i anledning av det internasjonale geofysiske år. Fargene er blå, grønn og blå og gul.

SVEITS:

I anledning av De forente nasjoners 2. atomkonferanse i Genf som tok til 1. sept. d. å., ble det 25. august d. å. sendt ut et minnemerke i verdien 40 rp., blå/rød/gul.

Merket har frankeringsgyldighet til 1. jan. 1959.

Ark à 25 stk. Format: 36 × 26 mm. Papir: Hvit med røde og blå trådfibre.

Merket er til salgs ved alle landets postkontorer, foruten ved Wertzeichenverkaufsstelle PTT i Bern, så lenge opplaget varer.

FLAA, GOL 59, KVINDHERRED, NORD-HEIMSUND, SAND I SENJEN, SØRTJOS o. fl. enringstempler på røde merker kjøpes.

H. Bugge, Drammen.



BOKTRYKK

DYPTRYKK

OFFSETTRYKK

BOKBINDERI

KARTONASJEFABRIKK

KONVOLUTTFABRIKK

PAPIRFABRIKK

PAPIR OG KONTORSAKER

EN GROS
FORLAGSVIRKSOMHET

EMIL MOESTUE A/S

Utsalg- og trykksak-kontor:

SKIPPERGATEN 38 – 40

ENELEVERANDØR AV FRIMERKER TIL DET NORSKE POSTVERK

Herr Torleiv Solgaard,
c/o kjöpmann Foss,
Heröya, Forsgrunn.

Bytte 2 mot 1.

Vil gi 2 stk. *Norge* nr. 1 for hver av de følgende typer av *Norge* nr. 1: B 19, 22, 26, 27, C 26, 27, D 23. Henvendelse dette blads ekspedisjon (postboks 875, Oslo).

BYTTE

Send meg gode merker fra Deres land, og jeg sender Dem i bytte, til samme katalogverdi, merker fra Frankrike og franske kolonier samt andre land.

*Bertrand, 171 Boulevard Murat,
Paris 16, Frankrike.*

JEG SØKER nordiske merker i bytte med Deutsche Bundesrepublik. Skriv på tysk og vedlegg mankoliste katalog Michel. Franker filatelistisk.

ANTON RUPPEL, *Frankfurt/Main, Hedderheim, Tiberiusstr. 8, Deutsche Bundesrepublik.*

MÅNGA FINSKA SAMLARE ønsker bytteskontakt med norska samlare. En bytesannons i Tidsskriften «Postimerkki» kostar kr. 6:- i ost. norska frimärken. Pronummer 50 øre.
POSTIMERKKI - Hangö, Finland.

Mer enn noensinne

er gode merker, klassiske som mange moderne, sterkt etterspurt fra alle kanter av verden. Jeg har således forespørsler hver eneste dag etter rariteter, som medium priset og billigere merker.

Jeg tror jeg kan si at nesten alle klienter finner noe for seg i mitt varierte lager fra

STORBRITANNIA - DET BRITISKE
SAMVELDE - EUROPA og U.S.A.

Videre har antagelig London det største frimerkemarked i verden i dag. Vær derfor klok og send Deres mankoliste til eller be om utvalg fra:

D. M. WOLFF

(M. S. Wilson)

9, Jessel Mansions, Queen's Club Gardens,
London W. 14, England.

Vennligst oppgi referanser.
(Korrespondanse: engelsk, tysk og fransk.)

NORDAMERIKA KATALOG

1959

over alle frimerker fra U.S.A.,
CANADA og F.N. — utgitt av
Stella Filatelist Forlag.

Pris kr. 8.75 + porto 0.50

Til salgs i alle frimerkeforretninger,

ALLE NORSKE FRIMERKER

kjøpes kontant. - Innkjøpsliste (mai 1958) over brukte og ubrukte frimerker samt førstedagsbrev sendes mot 50 øre i ubrukte frimerker.

ANTON HOLMBOE

Frimerker en gros.

Prof. Dahls gate 53 B, Oslo. Telef. 55 12 25.
Medlem Norsk Frimerkehandler Forening.

Godt utvalg

i norske og skandinaviske frimerker.
Pakker fra alle land.

Albums - Kataloger - Rekvisita etc.



S. D. MELBYE

Frimerkeforretning
Universitetsgaten 11 - Oslo

Medlem Norsk Frimerkehandler Forening

SKANDINAVIEN, TYSKLAND, U.S.A. m. fl.
säljas billigt. Objekt utsändes mot referanser. Ev. urval och byte.

Halmstad, Sverige.

S. OHLSSON - Ormbanksvägen 10,

ØNSKER Å KJØPE

større kvanta norsk kilovare, som kan være: Missionsvare — klipp fra private firmaer og banker samt forseglet vare fra Postverket.

JAN C. SLUIS, Thornton 16, postbox 3874,
Colorado, U.S.A.